

Događanja u zadnjih nekoliko godina zvone na uzbunu. Nakon hladnog rata terorizam dominira kao neprijatelj. Sjedinjene američke države povele su bitku protiv terorizma koji ugrožava demokraciju; čitaj: interese kapital odnosa. Nakon pada tzv. socijalizma na red su došle muslimanske zemlje bogate naftom. Zahtjevi za demokratsim procesima po jednim su opravdan zahtjev osvijestjenih građana, a po drugima još jedna priča u funkciji kapital odnosa. Razvoj nerazvijenosti bio je i, na žalost, ostao uvjet učinkovitog funkcioniranja kapital odnosa.

Vratimo se malo u povijest.

Nakon Velike britanije SAD stupaju na scenu kao vodeća gospodarska i politička sila. Njemačka, Japan i, zbog ideoloških razloga, Italija pokušale su osporiti dominantnu ulogu SAD-a. Priča je završila tako da su gotovo sve sukobljene zemlje bile devstirane, opustošene do neprepoznatljivosti. Jedino su SAD iz Drugog svjetskog rata izašle još moćnije još važnije. Znatan doprinos značaju SAD-a dao je i SSSR koji je okupiravši dio Europe omogućio stvaranja psihoze hladnog rata što je odgovorao amerikancima; vojno-industrijskom kompleksu. Tako je polarizacija rezultirala jačanjem vojnih arsenala suprostavljenih supersila. NATO, dramatično podsjeća na Atenski savez na čijem čelu se nalazila Atena, postaje globalnim sustavom koji se suprostavlja nadirajućem komunizmu – nemani koja ugrožava demokraciju. S druge strane, SEV ima svoju priču koja se svodi na očuvanje suprerioznog sustava zvanog socijalizam. Sve to plaća radni narod tzv. socijalističkih zemalja. Neoliberalizam i utrka u naoružanju nametnuta od strane američkog predsjednika – Regana – rezultiralo je konačnim slomom tzv. socijalističkih zemalja. Vatikan je podržao nastojanja tzv. demokratskog svijeta u slamanju nemani zvane socijalizam. Upravo, stoga, je najbolje rješenje bilo imenovanje poljaka za Papu – Ivana Pavla II.

Činjenica da su SAD nakon rata proizvodile polovinu svjetskog proizvoda, s jedne strane, i, s druge strane, zabrinutost da se ne ponovi kriza iz 29. godine zbog smanjenja vojnih narudžbi nađena je čarobna formula koja se je pokazala spasonosnom - maršalova pomoć razorenim zemljama demokratskog svijeta. Socijalističke zemlje, s obzirom da je hladni rat bio u tijeku, odbile su pomoć SAD-a. Tako je SAD pomogao u obnovi razorenih zemalja Zapadne Europe (Europa se djelila na zapadnu, demokratsku, i istočnu, tzv. socijalističku) koji je povećao svoju gospodarsku moć, pored ostalog, putem izravnih investicija. Jean-Jacques Servan-Schreiber je to lijepo i uvjerljivo opisao u svome radu – „Američki izazov“.

U borbi protiv tzv. socijalizma SAD su imale podršku Zapadne Njemačke i Japana koje su bile najučinkovitije u obnovi. Njemačka zbog Berlinskog zida, a Japan zbog rata u Koreji koji je rezultirao njezinom podjelom.

Dugoročno, ma koliko statistika prikrivala pravo stanje, tzv. socijalističke zemlje nisu imale šanse u sukobu sa tzv. demokratskim zemljama. Pao je Berlinski zid; pao je socijalizam. Građani tih zemalja mislili su da će konačno moći živjeti životnim standardom građana razvijenih demokratskih zemalja. Međutim, „kruta zbilja srušila je bajku“ kako bi rekao naš narod.

Raspad tzv. socijalističkog bloka rezultirao je devastacijom nacionalnih gospodarstava u funkciji kapitalnog odnosa. Da je tome tako dovoljno je analizirati robnu razmjenu s inozemstvom tzv. socijalističkih zemalja prije i poslije „sloma“. Pored tzv. demokratskih zemalja veliki je dobitnik bila Kina koja je, zaklinjući se u socijalizam, uspostavila najbrutalniji oblik kapitalizma. Istina bog, mora se priznati, da je taj i takav kapitalizam bio pozitivan iskorak za napućeni kineski narod tijekom više od stoljeća.

Kriza je tzv. bivše socijalističke zemlje suočila sa pravim stanjem stvari što znači da su u najvećem broju postale zemlje u razvoju bez velikih šansi da postanu razvijene zemlje; iz Drugog svijeta preselile su se u Treći svijet. Tako je iluzija dobila svoju konačnu dijagnozu.

Kina nastupajuća sila postaje ozbiljan konkurent SAD-u. Japan ima svojih problema, a ujedinjena Njemačka postaje lider Europske unije. Tako prestaje vazalni odnos ovih dviju zemalja u odnosu na vodeću silu – SAD. Ovo nikakome znači da SAD i danas nemaju značajnog utjecaja na politiku Njemačke i Japana. Izneseno znači da Njemačka, što je pokazala nedavna objava spajanja američke i njemačke burze, postaje strateški partner, dok Japan se gotovo dva desetljeća nastoji „rješiti“ svoje recesije, u tome blizina Kine nije nevažna.

Poludiktatorski ili diktatorski režimi muslimanskih zemalja postaju novi izazov. Po nekima su režimeri amerikanci, po drugima porast obrazovne razine stanovnika i smanjenje stope fertiliteta nužno su pokrenuli proteste u muslimanskom svijetu.

Kuda idemo?

Autor Guste Santini

Srijeda, 23 Veljača 2011 23:24

Sve u svemu stanje u globalnom svijetu se mijenja iz dana u dan. Do jučer nezamislive promjene postaju normalne. Revolucije koje to nisu mijenjaju svijet. Tako je moguće zamisliti sukob na relaciji SAD-a i njegovih saveznika sa Kinom. Ignorirajući europsku orijentaciju Turske u muslimanskim zemljama mogle bi se mnoge stvari radikalizirati. Izrael tako postaje usamljen u neprijateljskom okruženju. Zveckanje oružja je jednaka prijetnji mačem koji ima dvije oštice. Sve u svemu stvari bi mogli izbjeći kontroli. To nije samo opasno to može biti pogubno po Zemlju.

Na kraju ispričavam se za napisani tekst jer nije u mojoj prirodi da komentiram stvari koje nisu dio moje profesije. Međutim, kao zabrinuti građanin ovog uzaverlog svijeta uzeo sam si to pravo. Pored toga, to moram istaći, globalizirano gospodarstvo bez globalizirane socijalne komponente nalik je tempiranoj bombi o kojoj se ne vodi računa a kad eksplodira bit će kasno. Nadam se da sam u krivu. Osim nade da sam u krivu nemam dodatne argumentacije.